

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 6. Misericordia Dei facilis, velox, ad remisionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. VI.

Misericordia Dei facilis, velox, ad remissionem.

Num. I.

*Figuræ, Parabola.**Ex Veteri, & Novo.*

*F*acies propitiatorum de auro mundissimo, Ex. 25. 17. Oleaster hic: nusquam legimus, Deum in hoc Mundo instituisse domum justitiæ, quâ reos puniret, aut saltem judicaret; sed, cum sit clemens, domum, quâ peccatis nostris propitiaretur, instituit non unicam, sed pene infinitas: quot enim sunt Ecclesiæ, tot sunt domus propitiationis. Sed non idèo putes te impune peccatorum: quoniam tantò severiorem in altero Mundo construxit, quantò in hac vita constituit Benigniorem. Ramirez in ep. 4.

Impleverat gloria Domini domum Domini. 3. Reg. 8. 11. In dedicatione feliciter. Quò porò illud modò? nempe in condonando, & propitiando. Et verè templum illud propter propitiatorium adificatum est; quod erat ex ligno Cethim. Ex. 25. 17. Alii dicunt, ex spina, quod auro tegebatur. Hæc est gloria Domini, spinas ipsas peccatorum auro charitatis convertire. Doultreman l. 4. Sect. 4.

Per omnes rivus Juda ibunt aqua, & fons de domo Domini egredietur, & irrigabit torrentem spinarum. Joel. 3. 18. Quid ais? spinis, non aquis, repletus es. Exaruisisti, nec modò non irrigas, sed & pungis, sentibus peccatorum plenus. Noli timere; fons, qui è domo Domini egredietur, non ad lilia currit, non ad pomaria desluit; spinas alluit, *torrentem spinarum*: & adeò profuit; ut rigari potuerit ab ea, versis in rosas spinis: cujus odore non modò domus, sed Ecclesiæ tota, repleta est. Pharisei invitantis obliviscitur. Luc. 7. & folius recordatur peccatrici; illius dapes negligit, hujus lacrymis reficitur. Adest Samaritana è Sichem. Joan. 4. torrens spinarum; mox & cibi, & Discipulorum oblitus, eam alloquitur, sanat; ex pellice in Dei sponfam convertit. Nimirum fons iste spinas amat: non enim venit vocare justos, sed peccatores. Oliva t. 2. Strom. §. beati omnes, qui sperant.

In die illa erit fons patens domui David. Zach. 13. 1. Per hunc fontem intelligit Hieronymus, Rupertus, Hugo, Baptifinum. Remigius doctrinam Christi. Haymo misericordiam Dei. Cornelius hic.

Patientiam habe in me. Matth. 18. 26.

Omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me. Math. 18. 32. Non quia triduo in pane, & aqua, in ediam sustinuisisti; non quia nocturnis te macerasti vigiliis; non quia peregrinando te fatigasti &c. sed quia rogasti me: Eòdem momentò, quò tu percussis pectus, commoventur ei omnia viscera: simul & rogas, & impetras. Inc. Auth.

Citò proferte stolam primam. Luc. 15. 22. Ratto, quòd citò exaudiat: quia peccator in

vera, & extrema, necessitate est. Oforius. f. 2. D. Pass. Tanta signa benevolentia erga filium, qui universa bona sua dissipaverat, ostendit pater; ut plura non posset erga eum, qui victor, ac triumphator, de hostibus rediisset. Bellarminus in Psal. 50.

Cecidit super collum ejus, ut amoris onere onus tolleret peccatorum. *Cecidit &c. & osculatus est eum*, Sic Pater judicat, sic emendat; sic peccanti filio dat oscula, non flagella. Delicta non videt vis amoris; & ideo pater peccata filii redemit osculò, clausit amplexu; nè nudaret pater filii crimina. His auditis adhuc moramur? adhuc non redimus ad patrem? Non dixit: unde venisti? ubi fuisti? ubi sunt, quæ tulisti? quare tantam gloriam tantà turpitudine commutasti? sed, *citò proferte stolam primam* &c. S. Chrysol. l. 3. Cum iis etiam, qui ipsum deserunt, amanter herere contendit, & rogat; nè indigni habeantur, & repellantur. Eis, cum procul absunt tamen accedentibus occurrit, & prodit obviam, totosque complexus osculatur: nec superiora maleficia exprobat; sed ea bona, quæ adsunt, diligit, festum diem agit; convocat amicos, id est, bonos, ut sit omnium letantium habitatio. S. Dionysius Areop. ep. ad Demophilum Monachum. Non objurgat, non repellit; sed mare imitatus, quod fluvios ad se redeunt non objurgat, licet longis ambagibus fugiti vi per orbem erraverint: sed continuo ipsos sinu, unde fluxerant, recipit, suorumque thesaurorum facit participes. Si tantà benignitate à Deo recipitur talis notæ filius, qui ad illum non alia de causa revertitur, quam quod fama se sentiat mori; quid de vobis dicam, qui ad Deum revertimini eò tempore, quò omnium commodorum, & deliciarum, copià abundatis, totumque amore Dei relinquitis! ô quantò affectu vos suscipiet! Segneri die Jovis D. Pass.

Hesperus Lem: *Citò venit, sed recedit. Misericordia ejus præveniet me.* Ps. 58. 11. Picinelli.

Num. 2.

Exempla ex Veteri.

Adam ubi es? Gen. 3. 9. ad Adamum post peccatum Deus citò venit; nec dicit ei, ô secleratissime, cui tot beneficia contuli, quid fecisti? sed, *Adam ubi es?* non est oblitus nominis ejus, licet ille Dei oblitus sit. Stella in Luc. 13.

Fecit Deus quoque Ada, & uxori ejus, tunicas pellicæ, & induit eos. Gen. 3. 21. Induit eos, ad ostendendam suam erga eos pietatem; & ut sic daret aliquam spem de sua reparatione; eò quòd jam incipiebat de eis curare. Unde ab isto loco incepit nostram necessitatem revelare: & tunc consummavit; quando januam paradisi per suam Passionem aperuit. S. Thomas Aqu. in Gen. hic.

Peccavi Domino. 2. Reg. 12. 13. Et statim Propheta subjunxit: *Dominus quoque transiit peccatum tuum.*

Misericordia tua subsequetur me omnibus diebus vitæ meæ. Psal. 22. 6. Ut me retrahat,

trahat, & convertat. S. Anastasius Sinaita in Psal. 6. misericordia tua subsequetur me servum fugitivum, qui semper ad peccatum confugio. Nota: non dici à Davide, quòd peccator misericordiam quarat; sed è contrario magis, quòd indulgentiam reum, misericordia peccatorem, indagat. Derogare id videtur majestati Dei: verum plus Deus defert nostræ salutis, quàm suæ existimationi. Didacus Niff. f. 6. D. 5. Quad. §. 5.

Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. Pf. 118. 1. Mox de improbis ait: *non enim, qui operantur iniquitatem, in viis ejus ambulaverunt.* v. 3. Observat S. Hilarius, quòd iustis unam solum viam Vates indicat, peccatoribus plures. Cur hoc? quia, cui una solum via, eaque angusta, lubrica, periculosa; is suspensò pede, & magno cum metu perdat & viam, & vitam, iter carpit. At cui multiplex via ostenditur; is magnò animò iter suscipit. Deus ergo, ut timorem injiciat iusto, arctat illi viam cœli; ut sollicitus vivat, nè ab ea, aberet. Peccatori autem, qui jam illi è domo excessit, plures demonstret vias; ut faciliùs redire queat, neque errare timeat. Didacus Niff. D. 18. Pent. §. 4. Deus novit & iusto se exhibere, quasi sit absque misericordia; & peccatori, velut sit absque justitia; idque: ut huic animos addat; illum frangat. Id. ib.

Vocavi, extendi manum meam. Eccl. Prov. 1. 24. Cajetanus censet, quatuor gratia Dei beneficia hic denotari: in vocatione beneficium excitandi; in extensione manûs, obligationem auxilii; in consilio, instructionem ad eligenda bona; in increpatione, monitionem ad fugienda mala. Præterea manus extendere, est pacisci, & reconciliari, volentis, q. d. Deus: ego injuriarum mihi à vobis illatarum oblitus, prior extendi dexteram, invitans vos ad reconciliationem meam; utque vos vicissim in signum renovati foederis, dexteram vestram meæ confereretis. At vos me extendentem manum respuitis; vestram retraxistis. Beda: extendere manum, est signum summi amoris, & desiderii, quò Deus homines omnes expansis charitatis brachiis complecti, stringere, sibi que unire, satagit. Hac de causa Christus in cruce brachia extendit; ut iis totum Mundum amantissimè complecteretur: imò extendit manus, quasi rogans, & obsecrans, ut ad eum accedamus. Cornelius hic.

Surge, propera amica mea. Cant. 2. 10. Surge per fidem, propera per spem, & veni per charitatem: fides enim timorem excitat, quò peccator incipit surgere; spes vires auget, ut properet ad obtinendam veniam; charitas contritionem perficit, quâ ad Deum venit. Sed quomodo peccatori dicitur, *propera amica* Eccl. qui est inimicus, corvus, foedus. Sed nonne Christus Judæ? *amice, ad quid venisti?* Matth. 26. 50. Qui ergo peccatorem obstinatum vocavit amicum, propter pristinam amicitiam; quid mirum, quòd vocet amicum eum, quem excitat, vocat, & trahit; ut amicum faciat? de Ponte. hic. Id.

Revertere. Cant. 6. 12. Ideo tam crebro

ei *revertere* dicitur; ut, etiam si conversa deliquerit, in desperationem non decidat; sed à peccandi consuetudine spei indulgentiâ resipiscat. S. Justus Orgel. hic.

Tu fornicata es cum amatoribus multis; tamen revertere ad me, dicit Dominus & ego suscipiam te, Jer. 3. 1. Quia quocunque fluant homines per peccata, semper superferitur Dominus; sicut avicula super nidum, cum pulli ejus rapiuntur, clamitans: *tu fornicata es* Eccl. Hugo Card. in c. 1. Gen. O summa, & in enarrabilis, pietas Domini Dei nostri! fornicatur uxor alicujus hominis, & statim expellit, & vix unquam ei parcat. Sed peccat anima, Christi sponsa; nec unò tantum, sed pluribus peccatis, sed modis innumeris, cum Mundo, carne, diabolo: & si redeat, statim eam vocat ad se, & omnia peccata condonat; imò, quòd majus est, nolentem redire vocat; ut redeat; & ut revertatur, vocare non cessat. S. Bonavent. l. 4. 1.

Ipsa gemens conversa est retrorsum. Thren. 1. 8. *Aures tue audient verbum post tergum momentis.* Isa. 30. 21. Quia, si nos ei terga dedimus; pius, ac clemens, Dominus non dedignatur revocare nos, de post tergum nostris exasperatus malis; ut ad eum, quasi retrorsum, faciem convertamus; & unde cecidimus, redeamus. Apoc. 2. 5. *Memor esto, unde excideris, & age penitentiam.* Joan. 20. 14. *conversa est retrorsum.* S. Palchafius hic.

Ex Novo.

Invenerunt puerum. Matth. 2. 11. Exhibet se nobis puerum in remissione peccatorum, si offendisti puerum, cito, & modicò, & pomò, vel ovò, ei reconciliaris: sic & poenitens Christo. S. Bonavent. l. 1. in Epiph. D.

Extendens manum. Math. 8. 3. ait Glossa, qui misericordiâ tendit affectum. Scilicet, quando auxilium divinæ misericordiæ impendit, ait Remigius. Cornelius hic.

Pedes capillis capitis sui vergebat. Luc. 7. 38. Vidit, & accedens pedes ejus tenuit. Duc rogo, ante oculos tuos; quæ manus? cuius tenuerunt pedes? Illa mulier, quæ erat in civitate peccatrix; illa manus; quæ erant iniquitate polluta; illius tetigerunt pedes, qui ad Patris dexteram super angelorum verticem sedet. S. Gregor. ep. 22. ad Gregoriam Cubiculariam Augusta.

Erant appropinquantes ei peccatores. Luc. 15. 1. Comitans magnæ animorum. Quid mirum, quòd ad Christum appropinquant peccatores; quando eò se demittebat, ut ad domos eorum diverteret; tamque amicè, & blandè, cum eis consuesceret? Didacus Niff. D. 3. Pent.

Hic peccatores recipit. Luc. 15. 2. Hic est titulus honorificus Christi, quò semper gloriatur; & quem vult sibi omni in loco inscribi, & affigi. Marchantius D. 3. Pent. *Dominus Deus ignis consumens est,* Deut. 4. 24. In lege gratia se Lucem vocat. Joan. 8. 12. *ego sum lux Mundi.* In Lege veteri ignis consumens erat, qui omnia amburebat, & depascebatur: in lege gratia totus lux est, merus amor, & suavitas. Quid miratur ergo, quòd tantus ad eum peccatorum, & publicanorum, confluxus? Didacus Niff. D. 3. Pent. Hodie

Hodie in domo tua oportet me manere.
Luc. 19. 5. Hodie, inquit, me querere cepisti, hodie in domo tua oportet me manere. Verum est igitur, quod per Prophetam dicitur: quia peccator, quacunque hora conuersus fuerit, & ingemuerit, vita vivet, & non morietur. S. Eusebius Emis. in Dedic. Eccl. Latro in cruce neque una die opus habuit: & quid dico una die? neque brevi hora. Tanta est Dei erga nos misericordia. S. Chrysof. in Gen. hom. 27.

Venit ad Jesum nocte. Joan. 3. 2. Cur Nicodemus nocte, & occulte, veniens non reprehenditur? Rupertus l. 3. ignoscendum est illi, & expectanda eius lactens, & edentula, fides, donec crescat, & proficiat. S. Ambros. in 23. Luc. veni & tu, vel sero, vel nocte, vel quacunque hora: quodcumque veneris, inuenies Jesum ad suscipiendum paratum, nec minorem seruius venientibus mercedem pia largitate solventem: nam & qui sexta hora venit, non est mercede fraudatus; & qui undecima, plenitudinem mercedis accepit. Apud Sylveira hic.

Sententia Scripturae.

In seruis suis miserabitur. Deut. 32. 36. Dei misericordiam verè Dei consolatione à Moysè dictam volunt fratres; sive quòd vox Hebraea Itneham misereri sonet, & consolati; sicut quod bonus Deus, cum veniam praestet, magnam capit voluptatem. Velloso in Judith. 7. Para. 34.

Dixi, confitebor adversus me iniquitatem meam Domino, & tu remisisti. Pl. 31. 5. O magna utilitas confessionis peccati! maxima quoque benignitas miserantis Dei! qui ad solum confitendi propositum remittit peccatum: non enim dixit, confiteor, sed *confitebor*, id est, proposui confiteri iniquitatem meam, & statim remisisti. Gerson. Medit. in Pl. 2. poenit.

Eritque antequam clamem, ego exaudiam; adhuc illis loquentibus ego audiam. Ps. 65. 24.

Pro Christo legatione fungimur, tanquam Deo exhortante per nos; obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo. 2. Cor. 5. 20. singula verba multò pietatis nectare stillant: non quavis legatione Paulus pro Christo fungitur; sed hac obsecrativa: quasi Christus per ministros suos quotidie obsecratos accedat. Nec satis habet optimus Salvator, monere, suadere; sed rogat. Mediator enim noster est, & pariter cum bono nostro, sanguinis sui fructum sic carpit suavissimum. Ramirez in ep. 4. v. 21.

Sententia Patrum, & aliorum.

Nullum aliud est ei (Deo) praeterquam hoc solum opus, ut homo salvus fiat. Clem. Alex. or. adh. ad Gentes.

Deus ex multa benignitate, & clementia, hominem retinet, & complectitur: sicut cum pullus è nido exidit, materavis è nido advolet. Si quando autem serpens pullo devoraturus inhiat; mater circumvolat, natos, charissima pignora, deslens, Deus autem Pater & suum querit figmentum, & ei, quod lapsum est, medetur, & feram persequitur; & pullum rur-

Polyanth. Sacr. Tom. II.

sum in nidum recipit, ut rursum advolet, incitans. Id. ib.

Deus meus, cornu salutis meae, & susceptor meus! ego infelix! ego te irritavi, ego malum coram te feci, furorem tuum provocavi, iram promerui, Peccavi! & passus es; deliqui, & adhuc sustines. Si poeniteo, parcis; si revertor, suscipis; dum differo, praestolaris. Revocas errantem, invitās repugnantem, expectas torpentem, amplextaris redeuntem. Doces ignorantem, moerentem mulces, à ruina suscitās, post lapsum reparas: petenti largiris, quaerenti inveniris, & pulsanti aperis. S. August. l. Medit. c. 2.

Non sicut ipsi deseruerunt te Creatorem suum, ita & tu deseruisti creaturam tuam: ipsi convertantur, & quaerant te; & ecce ibi es in corde eorum. S. August. l. 5. conf. c. 2.

Dic solum: offendi! dic ex animo, & pura mente; & soluta sunt omnia. Non adeo cupis dimitti peccata tua; sicut ille cupit, peccata tua dimitti. S. Chrysof. hom. 36. in Acta.

Benignus est Deus: & quemadmodum parturiens cupit eniti foetum; ita & ille cupit effundere suam misericordiam. Id. or. de B. Philogonio.

Convertere Domine &c. Pl. 6. 5. ponit assidue illud *Domine*: veluti quandam rationem adducens gratiae condonationis. Est enim haec nostra spes maxima, ejus ineffabilis clementia, ac benignitas; & quòd suapte natura sit propensus ad condonandum. Id. hic.

Suavis Dominus, & mitis, patientem habet janua pietatis; nec recusat inde pulsantes, sed accusat potius negligentes. Neque enim aliquid petitur, quod non habeat; ut, cum non dederit, erubescat. S. Fulgentius serm. omni tempore dicendò.

Priusquam peccator pertingat ad janua, tu ei aperis; antequam tibi proclidas, manus ei praebes; antequam lacrymas profundat, tuas super illum miserationes effundis: charitas tua, nostrae salutis cupidissima, se ipsa ad nos inclinat. S. Ephrem de animae afflict. Apud Did. Nis. Dom. 18. Pent.

Quis non stupeat charitatem Dei spreti, & revocantis! S. Bernardus l. 82. in Cant.

Non arclatur numerò, non claudicet sine, nullas omnino habet metas, divina clementia. Sit, qui invocet; erit, qui exaudiet. Sit, qui poeniteat; non deerit, qui indulgeat. Non huic poenitenti multorum annorum jejunia imponuntur; non nudipedulibus, vel sacò, afficitur: simul & conficitur, & justificatur, & glorificatur. Arnoldus Carn. sup. illud Joan. 19. amen dico tibi &c.

Antequam puniat Deus, & exerceat sua dura flagella, quatuor misericordias porrigit peccatoribus Deus. Primam misericordiam, scilicet sententiam suspendentem offert peccatoribus; dum pedes cruci igne affixos: non enim ad executionem sententiae currit, non festinat ignis; sustinet, dissimulat, expectat. Secundam misericordiam, scilicet ad poenitentiam revocantem, peccatoribus offert; dum manus expandit, quasi omnes peccatores ad poenitentiam vocet, & trahat, dicens eis illud Matth. 11. *venite ad me omnes.* v. 28. Terciam misericordiam

O

cordiam, videlicet offensas dimittentem, inclinatio capite offert Christus: quia amorose paratus est remittere peccatum, recipere, & dare, osculum; & insuper offerre pacis vinculum. Quartam misericordiam, gratiam offerentem apertò latere, ostendit; unde sanguis nostræ redemptionis, & aqua nostræ ablutionis, charitate largissimè defluerunt. Unde II. 55. 1. Dominus vocat omnes peccatores dicens: *omnes sitientes venite ad aquas*. S. Bernard. t. 2. l. 19.

Cùm non nisi coactus percutiat; quid afferri potest, quin, nativâ suâ bonitate utens, indulgentem se nobis præbiturus sit; modò nosmetipsos nostri misereat, iustisque Patris visceribus viam patefaciamus. S. Gregor. Naz. or. 26. in plag. grand.

O Summa, & inenarrabilis pietas Domini Dei nostri! fornicatur uxor alicujus hominis, & statim eam expellit, & vix unquam ei parcat. Sed peccat anima Christi sponsa, nec unò tantum, sed plurimis peccatis, sed modis innumeris, cum Mundo, Carne, diabolo: & si redeat, statim eam vocat ad se, & omnia peccata condonat: imò, quòd majus est, nolentem redire vocat, ut redeat, & ut revertatur, revocare non cessat. Tu fornicata es cum amatoribus multis; tamen revertere ad me, & ego suscipiam te. Jer. 3. 1. S. Bonaventura Serm. 41. de Sanctis.

Redi ad cor tuum tandem aliquando, redi verus Adam! vide, ubi, & quomodo, te requisivit, & invenit novus Adam. Ostendam tibi in corpore suo ignominias animæ tuæ. Non satis fuit, quòd per colaphos, & nova irrationum genera, post te fugientem clamitans, & miserans, percurrit; & usque ad novissimum Crucis supplicium, te, animam efflantem, affecutus invenit, & apprehendit. Quis enim latro, ille, nisi Adam fuit? qui, ex quo primum in paradiso sui ipsius homicidium perpetravit, tandem à Christo fugit reus, & abscondit se; donec in crucis articulo novissimè consumptus, & comprehensus, fugere, & latere, amplius non potuit: ubi tandem comprehensus à te, bone Jesu! conversus est, culpam suam confessus est, poenam liberam amplexus est. Drogo Ost.

Fasciculus stapparum in ingentem ignem missus non ita repentiè incenditur, quàm repentiè Deus peccatis nostris, propter ineffabilem pietatem, & misericordiam suam, ignoscit; dum verè nos poenitet vitæ acta. Bloisius par. an. c. 2.

O ineffabilis misericordia tua, Domine! que supra id, quàm cogitari potest, declarata est. Nam nescientes te sollicitè quaesisti; deserentes te non deseruisti; peccantibus tibi benignissimè indulxisti; aversis longius à te viam ostendisti aeternæ salutis. Si tam pius factus es inimicis, quid eris amicis? Thom. Kemp. conc. 1. de Incarnat. Christi. Vide plura Humanitas Christi. Crux. Passio.

§. VII.

Misericordia Dei patiens, longanimis.

Num. 1. Figura, & Symbola.

Ex Veteri.

Ecce constitui te Deum Pharaonis. Ex. 7. 1. Cur non dicitur constitutus Deus elementorum? nam super illâ quâdam divinâ potestate

eminuit: aquas per medium divisit, easque in sanguinem convertit: percussio pulvere terræ, fecit sciniphes in universâ Ægypto. Aerem tenebris replevit; ignem, missò Aaron cum thuribulo, repressit: & Pharo tamen ei restitit. & Moyses positus est à Deo, ut elementis imperaret, ac Pharaonis malitiam in multa patientia sustineret: divina autem potestas in Moysè magis patebat eâ sufferentiâ, quàm jussione, & imperiò, in elementa. Oleaster: expende, quæso, quanta sit dignitas S. Moysis; quem Deus sic evexit, ut Deum Pharaonis constituerit; & similiter, quanta sit prudentia ejus, & misericordia, ut non eum statim occideret; sed patientiâ quasi Dei tulerit, & monuerit. Sylv. in Luc. 10. 3.

Circumierunt civitatem secundò die semel, sic fecerunt sex diebus. Jos. 6. 14. Cur ad primum clangorem buccinæ primâ die muros non prosternit: ut inrueret in punitione Dei tarda molimina. S. Chryso. hom. 5. de poenit. cum struit, velociter struit; cum destruit, tardè destruit. Sex diebus Deus caelum, & terram, fecerat. Hic igitur tam velox in construendo, cum expetit unius urbis demolientiæ consilium, inventus est bonitate tardus. Mundum universum sex diebus construis, & unam urbem septem diebus solvis? Num potentia imbecillior? sed clementia diutius tolerat. Nec silentiò in hostes irruit Josue; aut somnò oppressos occupat; nec ad primum tubæ sonum muri corrumpit; sed clamoribus buccinæ, & militum vociferationibus, omnia complet: ut somnolentos increpet: pigritantes excitet. Arcones in II. 1. Disc. 3.

Labor, & partibus Sichimam. Pl. 59. 8. S. August. hic: Sichima humeri interpretatur. Quomodo dividit humeros? ut alios gravent peccata sua, alii tollant farcinam Christi: alia farcina premit, & aggravat te. Matth. 11. 30. *onus meum leve*. Dominus languores omnium, dolores, & dolentes, portavit: hos humeros nobiscum dividit. *Pater mi! Currus Israel, & auriga ejus*. 4. Reg. 2. 12. Abul. q. 19. currus Israel vocatur: quia ad currum pertinet sustentare. Sic enim Elias sustentavit Israel; supportando defectus eorum, & providendo eis in necessitatibus. Arcones in II. 3. Disc. 7.

Meliora sunt ubera tua vinò. Cant. 1. 1. Duo sponsi ubera, duo in ipso sunt ingenitæ mansuetudinis argumenta: quia & patienter expectat delinquentem, & clementer recipit poenitentem. Gemina, inquam, dulcedo suavitatis exuberat in pectore Domini Jesu: longanimitas videlicet in expectando; & in donando facilitas. S. Bernardus l. 9. in Cant. Dextrum Domini uber est longanimitas, quâ patienter peccatores expectat; sinistrum uber est clementia, quâ clementer suscipit poenitentes. Hugo Card. hic.

Revertere. Cant. 6. 12. Quater dicit, *revertere*: ad significandam longanimitatem Dei in vocandis peccatoribus, in quatuor eorum ætatibus, pueritiâ, juventute, virili ætate, & senectute. de Ponte hic. Exh. 8. §. 1.

Ego quasi nutritus Ephraim portabam eos. &c. Of. 11. 3. Miram Dei patientiam, cujus & Paulus in Actibus Apostolorum 13. meminit, præsens locus magnificè fati inruit. S. Rupertus l. 5. hic.

Ex